

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič

Oglaš in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

daleč mu drago, saj mi ga nismo dolžni spremljati.«

ne seje, marveč otroci, dekleta in bolj pobožni fantje, z njimi Malaventura, so uganjali raznovrstne špase na župnišču kakor: tombolo, briškolo, trešet itd. Poštenim posestnikom se je zdelo že odveč in po sklepi starešinstvene seje je šel župan in občinski redar v župnišče, da so to spravili stran in župan je zaklenil župnišče. Zunaj so se ti pobožniki hoteli pretepati, ker bilo jih je malce sram. Ali poštene občinarji so jih pogнали v »brith«, kjer so si morali poiskati svoj društveni dom, kajti v občini ni prostora za take bedarije. Od takrat sta jim župan in učitelj trn v peti. Brihten fant v sivi halji pa jo je pogruntal ter nahujskal svoje pajdase, da vložijo tožbo proti županu. Ali pričam, katere so bile proti županu, se je duh zmračil in niso vedele nič žalivega proti županu povedati, ampak samo žalostno novico, da jih je župan zapodil iz farovža ravno v trenutku, ko so se zabavali z nedolžnimi Evinimi hčerkami. Na to bedasto tožbo so bili pri sodnji zelo blamirani. Župan pa je ostal in ostane župan. — (Pride še). Zagorski.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se med drugimi prijavi g. Vekoslav Lokar, velepos. v Ajdovščini (plačal 200 K); Vipavski rodoljubi: Bajec, Mayer, Mihelič (plačali skupaj 1 kamen 200 K); Družbeni večer moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici (plačal 30 K). —

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na kegljišču g. Birse J., gostilničarja v Rihembergu-Polje, K 150; k temu daruje gostilničar še K 1—, katero je zaslужil pri vožnji in kavarnar Pečenko daruje tudi K 1.—

Za družbo sv. C. in M. K 7. — nabrali pri izpitu dijaki slov. oddelka kmetijske šole v Gorici; g. učitelji in g. upravnik so prispevali z zneskom K 8.—. Skupaj K 15.—.

Domače vesti.

Goriška podružnica »Društva slov. prof. v Ljubljani« priredi v sredo 27. t. m. javno predavanje v veliki dvorani »pri Jeleni«. Predaval bo gospod šolski svet. A. Šantel o »esperantu«.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Opomba: Kdorkoli ima opraviti po svetu, ima sitnosti zaradi neznanja jezikov. Za vsako deželo skoro mu je treba drugega jezika. Esperanto pa naj bi bil splošni občevelni jezik in bi odstranil vse omenjene težkoče. Predavanje o esperantu obeta biti velezanimivo, zato se nadejamo obilega obiska.

Umrli je v Gorici gospa Marija Pajerjeva, soproga deželnega glavarja dr. Al. vit. Pajerja-Monriva. Pokojnica je bila sestra laškega senatorja Petra Blaserna.

»Slov. Čitalnica« v Gorici priredi 1. maja t. l. društveni izlet Gorica-Kojsko-Vrhovlje na Sv. Gendro-Kanal in po železnici domov. Gg. člani, ki so vsi vabljeni k udeležbi, se zberejo ob 6. uri zjutraj pri Soškem mostu proti Pevmi. Predpogoj lepo vreme. Reditelj.

Narodna Delavska Organizacija v Gorici priredi, kakor smo to že naznanili, na dan prvega majnika popoldne ob 3. uri koncertno veselico na Katerinijevem vrtu. Na vspeh je godba, šaljivi prizor, petje itd., natanko se vse razvidi iz letakov.

Slavnostni govornik tega dne bo tov. dr. Brnčič iz Trsta.

Pri tem si dovoljujemo opozoriti rodoljubno goriško občinstvo, da je »Narodna Delavska Organizacija« društvo, ki si je stavilo v svoj namen zbirati pod svoje okrilje slovensko delavstvo, ki menda ni v nikakem mestu tako zapuščeno, kakor ravno pri nas; ustanoviti mu strokovno, izobraževalno in podporno organizacijo, koje namen je, dati delavstvu krepko slojevno zastopstvo in sodelovati pri socialni reformi, pa zopet izobraževati ga in ohraniti ga narodno zavednega in navdušenega. Komur je na tem ležeče, da s podrobnostjo odpora pomaga taki prepotrebni, v razvoju in naraščanju se nahajajoči organizaciji, naj se ne izogiblje naših prireditev, ampak naj jih poseja redno in vedno. Deloma bo s tem pripomogel gmo-

tno, deloma pa bo dal našemu še nezavednemu ljudstvu vzgled narodne solidarnosti, kar od naših rodoljubov naravnost pričakujemo.

To je tudi za nas pomen 1. majnika: Pokazati svetu ne le zavedajočo se stanovsko zavest delavstva, ampak tudi njega solidarnost z narodom, v geslu: »Vse za omiko, svobodo in napredek!«

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (podružnica Glasbene Matice v Ljubljani) priredi, kakor že naznanjeno, 4. maja 1910 svoj pomladanski koncert. Iz prijaznosti bo sodelovala tudi g. Berta Javurek, absolventinja praškega konservatorija. Razven pevskih točk bo na vspeh tudi Mozartov koncert za violino, vijolo in klavir. Program bo torej izvenredno zanimiv.

Nabava krme za Kras. — Županska zveza na Krasu se je obrnila potom okrajnega glavarstva v Sezani na namestništvo, da bi se odkazal iz znane za nabavo krme od vlade dovoljene podpore 13000 K primeren del za Kras; izrekla je željo, naj se uvaža, da občutijo Kraševci pomanjkanje krme kar najhuje. Deželni poslanec dr. Gregorin je v tej reči storil tudi primerne korake pri namestništvu, prizadevanje Kraške županske zveze je priporočal tudi namestništveni svetnik g. Rebek. Namestništvo je na to nakazalo za Kras iz zneska 13000 K svoto 7100 K, in sicer 3200 K za komenski sodni okraj, za sežanski pa 3900 K.

Razdelitev podpor, oziroma nabavo krme je poverilo namestništvu okrajnemu glavarju sporazumno z »Župansko zvezo«.

Ali deželni odbor ima še od lani prebitka 9000 K. Tudi od tega denarja naj se nakaže za Kras, kar mu pritiče.

Sicer pa bi bila sveta dolžnost deželnega odbora, da bi bil sprejel onih 13000 K, pridodal prebitek 9000 K, kar znaša 22000 K, in te bi bil razdelil med slovenske potrebne kmetovalce, v glavnem na Krasu! Ali ker Lahi ne potrebujejo krme, ker jo Furlanija izvaža, je vrgel deželni odbor vso akcijo za podporo krme v kot in sedaj dobijo Kraševci le 7100 K. Kam pa pojde drugi denar? Po krivdi deželnega odbora se naši potrebni kmetovalci ne morejo okoristiti z njim! Take dobrote dobiva naše ljudstvo iz deželne hiše pod zvezo Pajer-Gregorčič!

Potrli so šli klerikalci v soboto z volišča. Nekaj časa so bili celo veseli, češ, zmaga je naša, ali izid je pokazal, da so zopet propadli. Obča žalost med klerikalci. Nekaterim slovenskim volilcem, ki so bili tako slepi, da so glasovali za Gregorčičevo listo, kar ni šlo v glavo, da so doživeli poraz, ko so pa vendar pomagali tako visoki gospodje! Ni čudo torej, da je bila potrta tudi »Gorica«. Prav milo je zapela sirota »staro pesem«, zjokala se je, nazadnje pa se zjezila in zažugala izpod Gregorčičevega Doma, da začne v zbornici zopet ples. »Volitev ni pravilna«, ni še končana — govorila je nerazločno, kakor da se jej blede — in zagrozila: mi vitezi vam že pokažemo! — Torej zopet ples v deželnem zboru. No, naj le poskusijo; utegne se jim zgoditi, da doživijo drug ples. Na tako-le lopovstvo, kakoršno napovedujejo, je mogoče le en sam odgovor!! Drugega ne rečemo nič.

60 mož je oddalo svoje glasove v soboto za kandidate društva slov. veleposestnikov. Med temi je le en glas, ki ni čisto slovenski, drugi so vsi slovenski. Klerikalci pa so imeli pooblastil Neslovencev menda 22, potem pa so prišli volit osebno nemški plemenitaši, kakor Bianchi, Attens, Tosi. Kar so le mogli spraviti skupaj tujih glasov, vse so spravili: laški liberalni veleposestniki, to pot tudi laški klerikalci, nemški plemenitaši, vse, kar je le moglo, je šlo v boj proti kandidatom slovenskih veleposestnikov. Opažalo se je, s kakim veseljem so šli na volišče za listo slovenskega duhovnika plemenitaši. Kakor pred stoletji, tako smo videli še v dvajsetem stoletju tujega plemenitaša v družbi slovenskega duhovnika proti našemu ljudstvu. Na to zvezo sme biti vitez z Vrsnega posebno ponosen.

Posebni vlaki ob Binkoštih bodo vozili v Postojno iz Krmina, Trsta, z Reke in iz Ljubljane. Vlak iz Krmina odide ob 8. zjutraj, iz Gorice ob 8.31; v Postojno pride ob 12.34. — Iz Postojne odide vlak zvečer ob 8.20 ter pride v Gorico ob 11.31.

Iz Krmina v Postojno in nazaj z vstopnino v jamo vred stane vožnja v I. razredu 17.10 K; v drugem 13.30 K in v tretjem 9.40 K. To velja samo za poseben vlak 16. t. m.

Nesreča na Travniku v Gorici. — 69 letni A. Černe in sin Ivan iz Gor. Vrtojbe sta se pripeljala v nedeljo zvečer okoli 10. ure v Gorico, da dobita zdravilo za bolno hčer. Čakala sta pred lekarno Cristofoletijevo na Travniku. Ko sta hotela domov, se je splašil konj pred motociklom kovača Ivana Trevisana ter tekel po Travniku in zavil proti ulici za vojašnico. Tam se je zagnal v železo ob zidu, vsled česar je padel Černe star. z voza ter se nevarno poškodoval. Prenešli so ga hitro v bližnjo gostilno, kjer mu je dal prvo pomoč dr. Morpurgo, potem pa so šli po nosilnico na bližnje glavarstvo ter sta ga nesla v bolnišnico gg. Egisto Cociancig in G. Chebat, ki zaslužita radi tega javno pohvalo. Černetu se obrača na bolje.

Novo železniško postajališče se otvori v nedeljo 1. maja v Vižovljah med postajama Bivij in Devin-Sesljan.

V Vilešu v Furlaniji so zmagali pri občinskih volitvah liberalci. Bil se je jako hud boj med liberalno in klerikalno stranko. Liberalna stranka se je vrgla na Furlanijo z intenzivnim političnim delom ter dosega tudi uspehe.

Zveza narodnih društev.

Veselica »Bralnega in pevskega društva v Št. Andrežu minolo nedeljo je uspešna v splošno zadovoljnost, kar je pač bilo pričakovati od tako vstrajnega in marljivega društva. Vse točke se je proizvajalo sigurno in dobro. Po končanem uspehu so nastopili tudi vrlji štandrežki »Sokolji« na bradlji in na drogu. S svojim lepim in elegantnim nastopom so si utrdili občo simpatijo med občinstvom.

Ustanovni občni zbor društva »Grmada« v Mavhinjah se je vršil v nedeljo dne 24. t. m. »Zvezo narodnih društev« je zastopal nje predsednik, dr. Dinko Puc. Navzočih je bilo nad 70 poslušalcev obojega spola. Dr. Dinko Puc je predaval o pomenu organizacije in izobraževalnih društev. Novo društvo bo uspevalo in tudi mi mu želimo na njegovi poti mnogo trajnih uspehov.

Narodna Čitalnica na Grahovem ob Bači, priredi dne 1. maja t. l. v gostilni g. J. Lapanja pri žel. postaji veselico na prostem s sledečim vspehom: 1. Domovini, 1. Aljaž, 2. Svarilo, 1. Laharnar, mešan zbor, pojeta: pevske društvi iz Podmelca in Kneže. 3. Ptčica, D. Kette E. Adamič, mešan zbor, 4. Na Planine, Krilan-Volarič, mešan zbor, poje pev. druš. Grahovske Čitalnice. 5. Brat Sokol, Fridolin, šaloigra v enem dejanju. 6. Šaljiva pošta in srečkanje. Po veselici ples, pri plesu svira prva sokolska godba iz Kojskega.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina k veselici za osebo sedeži I. vrste K 1—, II. vrste 60 vin., stojšče 40 vin. Vstopnina k plesu za neude K 2—, za ude K 1'60. Pri plesu dame proste.

K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. V slučaju slabega vremena se vrši veselica na 8. maja!

Trgovsko-obračne in gospodarske vesti.

Čebelarstva podružnica na Grahovem ob Bači vabi k čebelarskemu shodu, ki se bo vršil na Vnebohodu t. j. 5. maja t. l. ob 3. uri popoldne v ljudski šoli na Grahovem, pri katerem bo predaval g. nadučitelj A. Likozar iz Ljubljane. — Odbor.

Slovenska deželna kmetijska šola je končala v soboto svoje šolsko leto. Gijencev je bilo v 2 tečajih 39. V nedeljo so napravili pod vodstvom dveh svojih gg. učiteljev izlet v Kobariid.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: knjigovodje 4, kontorista 2, korespondent 1, poslovodja 1, potnik 1, pomočnikov mešane stroke 2, pomočnikov manufakturne stroke 4, pomočnikov špecerijske stroke 4, pomočnikov galanterijske stroke 2, skladiščnik 1, blagajničarke 4, kontoristinj 2, prodajalke 4, 1 praktikant, 3 učenci, 1 učenka. Službe išče: knjigovodja 1, kontoristi 3, poslovodja 2, pomočnikov mešane stroke 18, pomočnikov železniške stroke 6, pomočni-

kov manufakturne stroke 7, pomočnikov špecerijske stroke 14, pomočnikov modne in galanterijske stroke 4, kontoristinj 8, blagajničark 7, prodajalk 6, 2 učenca in 2 učenki. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Občni zbor »Trgovskega in obrtnega društva za Goriško se je vršil v nedeljo ob 11. uri predp. pri »Jeleni« v Gorici.

Iz poročila dosedanjega odbora v ime, u katerega je pozdravil navzoče zgrad utemeljene odsotnosti predsednika podpredsednik g. Bisail in je poročal društveni uradnik, posnemamo tole: Lani pri izvanrednem občnem zboru dne 18. aprila 1909. je prevzel odstopajoči odbor od prejšnjega odbora društvenega dolga preko K 1000.— kateri dolg je tedanji odbor sprejel že od poprejšnjega odbora. Zraven tega je sprejel ta odbor še par perečih uprašanj osebnih zadev.

Odstopajoči odbor si šteje v zadoščenje, da izroča danes tukaj občnemu zboru društvo takorekoč nezadolženo in poleg še z nekaj naloženim imetjem.

Dolgov seveda društvo oziroma odbor ni kril s svojimi lastnimi dohodki na članarini, ampak tudi s pomočjo slov. denarnih zavodov. Pristopilo je med letom 18 novih članov in eden ustanovnik. Umrli sta med letom dva člana. Dne 11. dec. 1909. mladi g. Pavel Detiček pri stariših v Celju in 20. jan. 1910. pa večletni član ter odbornik Jos. Zornik v Gorici.

Prejemkov je imelo društvo prošlo l. K 2638.— Izdatkov pa je bilo K. 2636.— od teh na dolgove K 982.— Premoženje izkazuje račun: a) v gotovini K 15.01, b) v knjižicah K 123.38, c) uradna oprava 494.75, d) uradna knjižnica K 104.15. V shrambi pa ima društvo dve hranilni knjižici za udovinski in sirotniški zalog v skupni vrednosti za K 247.64 pri čemer je pretečeno leto dorasla knjižica za K 77.46.

Novi odbor naznanimo ko se konstituirata.

Poljedelsko-industrijska razstava je bila otvorjena te dni v Padovi na slovesen način. Minister poljedelstva Raineri je imel ob otvoritvi zanimiv govor o izvanrednem napredku poljedelstva in industrije v Italiji.

»Deutsche Orientbank«. — Ta nemški zavod razširja svoj delokrog po celem Orijentu z velikim uspehom za nemško izvozno in uvozno trgovino. Sedaj je ustanovila ta banka filialko v Dedeağacı, drugo filialko odpre v Adrianopolisu. V Egiptu otvori filialke na 4 krajih. V Turčiji, Mali Aziji in Egiptu bo imela sedaj skupaj 16 filialk, vse v prospetu nemške trgovine! Kak velik vpliv nemštva na Orijent tiči v tej banki!

Prva primorska gostilničarska zadruga v Trstu. — Osnovala se je tako zadruga, ki združi slovenske krčmarje v Trstu. Ustanovni občni zbor je bil sklican na včerajšnji dan.

Češki denarni zavod v Belemgradu. — Srbsko trgovsko ministerstvo je odobrilo pravila za osnivanje podružnice »Češke kreditne banke« v Belemgradu. Podružnica se otvori v kratkem.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi. — V mesecu maju priredi društvo velik izlet v Italijo. Oni gospodje člani, ki nimajo še legitimacij, naj se potrudijo do društvenega predsednika, kjer dobe vse potrebno. Vsak naj prinese s seboj fotografijo. Dan izleta se objavi pravočasno. Zdravo! — Odbor.

Politični pregled.

Poslanska zborica. — Posojilna predloga sprejeta. — V soboto je sprejela poslanska zbornica posojilno predlogo v tretjem čitanju. — Zbornica je potem nadaljevala razpravo o nujnem predlogu posl. Vukoviča glede dalmatinske železnice. — Govorilo je več govornikov v prilog dalmatinske železnice. Seja je bila na to zaključena.

Iz seje v petek glede nove posojilne predloge: Minister dež. brambe Georgi je utemeljeval potrebo vojaških izdatkov l. 1908.—1909. Pravi, da ni bilo izključeno, da bi v slučaju vojne ne posegli vmes močni in nevarni nasprotniki. Minister o-

menja, kako velikega pomena so bile dobave za armado l. 1908./09. za industrijo in za delavstvo ter za malo obrt. Naročitve so se izvršile ravno v času, ko je že več tovarnih hotelov zaradi pomanjkanja dela odpustiti mnogo delavcev. Minister pravi, da so bili izdatki v vsakem oziru opravičeni in prosi zborstvo, naj predlogo sprejme. — Posl. Iro pravi, da bodo Vse-nenci glasovali proti predlogu, ker so bili svoj čas tudi proti aneksiji, ki pomenja naraščanje slovenskega življa v Avstriji. — Posl. dr. Gessmann pravi, da bodo kršč. socialci glasovali za predlogo. — Stranka priznava potrebo aneksije in mora seveda tudi akceptirati stroške. Dolžnost zbornice je pospeševati stališče mo-narhije kot velesile. Težja je stvar glede deficitnega posojila. Lahko se pride v te-žavno situacijo, iz katere ne bo izhoda. Kar se tiče zastopavljanj postavk govor-nik fin. ministru ne očita ničesar. Zborni-ca mora 'ovoliti nove davke, če se to ne zgodi, se mora pač proračun pristržiti. Fi-nančni načrt nikakor ni dober. Sami dav-ki so, ki bodo zadeli le najširše sloje. Go-vornik zahteva slednjič sanacijo deželnih fi-nanc. — Posl. Žitnik prepušča odgovor-nost za posojilo prav rad levici. Ker je minister izjavil, da se je velik del zahte-vanega denarja porabil za Bosno in Her-cegovino, bi bilo čisto prav, če bi avstrijs-ki parlament zahteval kontrolo nad bo-sensko ustanovo. Govornik omenja časn-iško vest o podaritvi nekega bosenski vlad-i pripadajočega gozda v vrednosti enega mil. nekemu poročniku in zahteva od vla-de pojasnila. »Slov. Enota« je bila v opo-zicijo siloma potisnjena. Če bo izvedena narodnostna enakopravnost, bo tudi »Slov. Enota« lahko zapustila opozicijo. Vlada pa mora storiti svojo dolžnost. — Posl. Kramar kritizira, da je finančni minister zastopaval postavke v proračunu, ki ga je parlament odobril. Konstatira, da je vključ vsem pojasnilom fin. ministra za-htevano posojilo deficitno posojilo. Kar se tiče davkov, svari govornik, naj nikar lo-ka ne napenjajo preveč. Govornik zahte-va decentralizacijo. Slednjič izjavlja, da »Slov. Enota« protislovanski vladni ne mo-re zaupati. Zato bo glasovala proti pred-logi. — Nato se debata zaključila. Glavni govornik proti polj. soc. demokrat Lie-bermanu pravi, da bi soc. demokratije pri pravični finančni reformi sodelovali. Ne morejo pa podpirati militarizma in bi-rokratizma Bienenrothove vlade. — Glavni govornik za kršč. socialce Miklas se za-vzema za sestavo ces. komisije za refor-mo uprave. Zavzema se za decentraliza-cijo po narodnostih pod pogojem enega skupnega posredovalnega jezika. Pozivlja zbornico, naj slednjič vendar že sanira dr-žavne finance in reši narodnostno vprašanje.

Vinorejski odsek drž. zbornice je skle-nil resolucijo, da naj bi se odslej vinorej-cem ne dajala več brezobrestna posojila marveč subvencije.

Gospodarska zbornica je v včerajšnji se-ji potrdila posojilno predlogo 220 milijo-nov.

Finančna reforma. — Novo ogromno posojilo je spravila vlada srečno pod stre-ho. 220 milijonov K novega dolga! Večina, ki je zmogala z glasovanjem za posojilo, bo nosila tudi odgovornost. — Vlada je iskala in moledovala, spomnila se pa tudi finančne reforme. Že pred letom je vlada predložila zbornici načrt davčne reforme, ki naj bi pomagala državi in deželam iz finančnih stisk. Toda šele pretekli teden je imel finančni odsek prvo meritorno se-jo, kar kaže, da utegne finančna reforma ostati dolgo časa še samo pobožna želja!

»Zveza južnih Slovanov.« Klub slo-venskih klerikalnih poslancev je bil pred-ložil »Zvezi južnih Slovanov« načrt za te-snejšo zvezo obeli klubov. »Zveza južnih Slovanov« je izbrala poseben komite, v katerem so poleg klubovega načelnika dr. Ploja še poslanci dr. Ivčević, dr. Laginja, Bjeladinovič in dr. Rybar, da vzame pred-log klerikalnega kluba v pretres. Ta ko-mite je imel sejo, na kateri je svoja posve-tovanja o tej stvari dokončal. Načelnik dr. Ploj je dotični elaborat že izročil vodstvu klerikalnega kluba, da zavzame ta klub svoje stališče.

Obstrukcija v štajerskem deželnem zboru in klerikalci. — V štajerskem de-želnem zboru je bila v letošnjem zaseda-nju obstrukcija; obstruirali so Slovenci, ker je večina škandalozno zastopavljala

Slovence ter sestavila proračun, ki bogato poskrbi za Nemce, za Slovence pa skoro nič. Proračun je za Slovence nesprejem-ljiv in dokler bi se ne spremenil, bi bila dolžnost slovenskih poslancev vporabiti vsa sredstva, da preprečijo sprejetje ta-kega krivičnega proračuna. Ali, kakor se čuje sedaj, bi se bili slov. klerikalni po-slanci že udali nemškim krivičnikom. Me-seca junija se bo vršilo kratko zasedanje štajerskega deželnega zbora, v katerem odobrijo proračun z vsemi krivicami in zastopavljanji Slovencev; zvišajo pa tudi doklade na vse direktne davke in na pivo. — So jim že obljubili kaj v strankar-ske namene!

Mladočeški kongres se je vršil v Pra-gi ob obilni udeležbi. O delovanju stranke je govoril dr. Kramar, rekoč, da ne bo si-lila v ospredje, glavno njeno prizadevanje pa je to, da se zruši sedanji zistem. Pro-tislovanski zistem je mogoč le vsled pod-pore Poljakov, sicer pa so nastale take razmere, da so nevdržljive, tak položaj ne more trajati več dolgo.

Ruska дума je dovolila 14 milijonov rubljev za rusko ljudsko šolstvo. Vlada upa, da bode do l. 1920 izvedena po celi Rusiji obveznost ljudskošolskega obiska.

Krvave volitve na Francoskem. — Vr-šijo se volitve v poslansko zbornico, ki so zelo hurne. Bije se boj med principom re-publike ter popolne ločitve cerkve od dr-žave in med principom združitve cerkve in države. Boj je neznansko hud. Kakor ka-žejo dosednji rezultati, je francosko ljud-stvo po ogromni večini odobrilo doseda-njo proticerkveno vladno politiko. 25. t. m. je bilo znanih 588 volilnih rezultatov: 57 republikancev, 154 radikalcev, 10 neodvis-nih socialistov, 28 združenih socialistov, 43 progresistov, 12 nacionalistov, konser-vativcev 53. Ožjih volitev bo 231.

Za deželnozborske volitve v Bosni postavijo socialni demokratje svoje lastne kandidate v 6 volilnih okrajih.

Srbski kralj Peter obišče laškega kra-lja. Pogajanja za ta poset so baje že ugo-dno rešena.

Hrvatski sabor je sprejel indennitet-no predlogo ter je odgođen do 14. maja. V seji 23. je govoril Mile Starčević o iz-dajniškem procesu trdeč, da je bivši sek-cijski načelnik Kršnjavi lastnoročno napi-sal za državnega pravdnika Accurtija ob-tožni govor glede »veleizdajalcev«. Poka-zal je govornik 2 rokopisa.

Turški prestolonaslednik Izzedin pri-de dne 15. maja v Beligrad, kjer ostane 3 dni na srbskem dvoru.

Razne vesti.

Spomenik Lunderu in Adamiču prepo-vedan! — »Združeni narodni odbor« je predložil dne 27. avgusta 1909. c. kr. okr. glavarstvu za ljubljansko okolico osnutek nagrobnega spomenika Ivanu Adamiču in Rudolfu Lunderu s prošnjo, naj ta osnutek odobri in izda oblastveno dovoljenje za postavitev spomenika. Na to vlogo ni bilo nobenega odgovora, pač pa se je privatno obvestilo odbor, da oblast nima nobenih pomislekov proti osnutku. Na to je odbor izročil izvršitev spomenika kiparju Svito-slavu Peruzziu. Dne 7. marca 1910. se je urgirala rešitev vloge z dne 27. avgusta 1909. in te dni je dobil »Združeni narodni odbor« uradno obvestilo, da c. kr. okr. glavarstvo dovoljenja za postavljenje spomenika ne more dati.

Obenem je v tem uradnem dopisu rečeno, da se odbor svari, da bi oddal iz-vršitev spomenika, preden bo oblast iz-dala definitivno dovoljenje, da se sme ta spomenik postaviti na grobu Adamiča in Lundera.

S tem je toliko rečeno, kakor da vlada sploh ne bo dala dovoljenja, da bi se spo-menik postavil na pokopališču!! Komen-tar si napravi lahko vsak sam!

Občni zbor »Slovenije« na Dunaju si je dne 23. apr. konstituiral naslednji od-bor: Mirko Črnič, med. predsednik, Ivan Sajovic, jur. podpredsednik, Fran Al-brecht, jur. tajnik, Juri Štempihar jur. blagajnik, Josip Cepuder, jur. gospodar, Miha Kambič, jur. arhivar, Stanko Virant, jur. knjižničar, Stanko Ruprecht, med. Dra-go Vidmar, med. namestnika, Ivan Rajšp, med. Fran Zavrnik, vet. Josip Grum, jur. pregledniki.

Ustrelil se je v vlakcu proti Trstu po-štni oficijal Artur Fittke. Zadel se je v de-

sno sence ter ostal takoj mrtev. Bil je bolan.

Francoske šole na Turškem. — Sta-tistika dokazuje, da so francoske šole v Mali Aziji poslednjih šest let napredovale. V mestu Kadi Kej je l. 1903. pohajalo ta-mošnjo francosko šolo 225 učencev, leta 1909. je to število naraslo že na 702, od katerih je bilo 158 učencev muslimanske vere, akoravno je dotični zavod v rokah neke verske družbe. Nemci se trudijo, da bi tekmovali s Francozi, ali doslej se jim je to slabo obneslo. Tako so bili oni v Haj-darpaši, ki je izhodna točka njihove želez-nice v Mali Aziji, ustanovili krasno šolo, v katero se je bilo vpisalo 150 šolarjev. Ko so pa Francozi otvorili svojo šolo v skromnem poslopju, se je priglasilo izprva samo 68 otrok, ali še par dni ni poteklo, pa jih je od vseh strani navrelo toliko, da so jih morali odbijati. Nasprotno pa je šte-vilo nemških šolarjev vedno padalo, do-klér ni padlo od 150 na 48. To kaže, da je kulturni vpliv francoskega jezika v orijen-tu silen.

Na smrt so obsodili v Newjorku 17-letnega Nemca Alberta Walterja, ki je umoril 15-letno deklico ter potem trup sežgal.

Velik požar je uničil na tovarni po-staji Nikolajevske železnice obilo sena ter vozove. Škode je 20.000 rubljev.

Hofrichter. — Obtožnico so mu že iz-ročili; obsega 1165 strani ter izjave 47 prič. Glasi se na umor in poskušen umor v 11 slučajih.

Radi »protivojaške agitacije in zava-janja k prelomu vojaške prisege« je bil ob-sojen pred sodnijo v Čeških Budějovicah narodno-socialni urednik Ot. Svoboda na 8 mesecev težke ječe.

Mednarodna umetniška razstava je bila otvorjena dne 23. t. m. v Benetkah.

Župnik, ki je zavedel več ljudi v kr-i-vo pričevanje. — Sloviti župnik Sušnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici na Štajer-skem je bil po zimi v Mariboru obsojen na štiri mesece težke ječe, ker je več ljudij zavedel v krivo pričevanje. Župnik se je pritožil in cela pravda je šla pred najvišjo sodnijo na Dunaj. V petek je dr-žavni pravdnik z uspehom pobijal prito-žbo v vseh točkah, dočim je dr. Glantsch-nig iz Maribora pral umazanega zamorca. Če župnik, ki se je že toliko tožaril, prej-me zaslužen plačilo, je pravično, a ob-žalovati še mora nesrečno žrtev, katero je on zavedel v krivo pričevanje.

Razpor v socialnodemokratskem ta-boru je nastal v Ljubljani. Sprla sta se dva izmed voditeljev, Kocmur in Kristan. Slednji je prvemu rekel ob priliki nekega občnega zbora, da laže, Kocmur je pa raz-burjen očital Kristanu falzificiranje bilan-ce pri delavski tiskovni družbi in pri kon-zumnem društvu. Kristan je za to Koc-murja tožil. Ker ni prišlo do poravnave, se je v soboto vršila pred okrajno sodnijo v Ljubljani obravnava, ki se je pa v svrhu pregleda knjig preložila na 27. t. m.

Fanatizirana druhal. — V Št. Jerneju na Dolenjskem je neki Tičar, ki je umo-holen in je bil že enkrat v blaznici na Studencu, v svoji zopet intenzivnejše se pojavljajoči bolezni oskrnil kapelico Novi Lurd. Ljudje so ga v svojem od duhovščine vcepljenem verskem fanatizmu prive-zali na drevo in do krvavega tepla. Ljub-ljanski »Slovenec« jih je za to še pohvalil in z ogorčenjem pravi, da je Tičarjevo dejanje sad »liberalne hujskarije«. To

»Slovenec« zavijanje pa gotovo najbolj še ilustrira dejstvo, da so Tičarja, ki je kakor omenjeno — že bil enkrat v blaz-nici, na podlagi zdravniškega spričevala zopet vtaknili vanjo.

Vstaja v Albaniji. — Iz Albanije pri-lhajajo nova poročila o vstaji. 10.000 pre-bivalcev okoli Limna in Leptenosa se je postavilo proti 1000 turškim vojakom. Turške vlake so ustavili. Vseh ustašev je baje okoli 66.000 mož. Turških čet proti njim le je 10.000. V Granici je bil živahen boj, bijejo se boji pa tudi po drugih krajih. Vstaja torej še ni udušena.

Proti nemškemu škofu. — Na shodu pol. društva »Edinost« v Bazovici je vprašal zborovalec G. Srebrtnjak, kako je z imenovanjem škofa v Trstu? Druzega Nagla, ki ne pozna našega jezika, nečemo več. Nočemo škofa, ki bo uvajal na mesto slovenskega latinsko petje, hočemo škofa, ki bo uvajal na mesto latinskega petja slo-vensko. Ako vi, naši poslanci ne dosežete tega, povejte tam gori na Dunaju, da pride-mo gori mi, vaši volilci. (Viharno, dolgo trajajoče odobravanje).

Dr. Rybár je odgovoril, da pride na ško-fovsko mesto v Trstu skoro gotovo mož, ki pozna tudi naš jezik.

O klerikalnih narodnjakih. — »Sloga« poroča, da je g. Miha Brenčič, odličan klerikalec iz ptujske okolice, ni hotel ali ni poskusil prepričati, da bi ne prišlo lepo opekarsko podjetje v nenarodne roke. — Isti list oroča, da nabira stričnik pok. kardinala Misje po Murskem polju člane za »Sildmarko«. — »N. Dn.«

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

Proda se takoj dobro vpeljana gostilna s koncesijo ali brez v Gorici v sredini mesta. Gostilna ima krasne prostore in hleve. Načrtneje se izve v našem upravištvu.

Išče se restavrater za večji hotel na Gorenjskem pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe do 10. majnika t. l. na Tourist office v Ljubljani Miklošičeva cesta.

GORICA. GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od K 1.20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s te-raso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Keglišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Goriška ljudska posojilnica

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Gorici

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR,

kateri bude

v soboto dne 30. uprila 1910. ob 3. uri popoldne
v združnih prostorih Gosposka ulica hišna št. 7.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev letnih računov in bilance za leto 1909.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V GORICI, dne 16. aprila 1910.

Načelstvo.

Najcenejši in najboljši nakup

v modni trgovini

ENGELBERT SKUŠEK

Gorica — Via Scaole 6

Za gospode:

Srajce
Ovratniki
Zavratnice
Manšeti
Gumbe za manšete
Naprsniki
Spodnje hlače
Naramnice
Rokovice
Modni telovniki
Nogovice

Dokolenke

Čepice
Dežniki
Pasovi
Podveze
Gumbi
Turistovske oprave
Žepni robci
Gamaše
Klobuki

Za dame:

Srajce
Hlače
Spodnja krila
Predpasniki
Pasovi
Nogavice
Korseti
Glavniki
Žepni robci
Našitki za perilo
Toiletno milo, Parfumi

Cene strogo solidne!

Čenjenim odjemalcem na deželi pošljem blago na izbero.

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podohe na šipe in patno, ogledala
zima in platno.

Novost!

Novost!

Ravnokar sta izšli v založbi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček:

„Kraljica Dagmar“

Zgodovinski roman. — Spisal: VACLAV BENEŠ-TRÉBIZSKÝ. — „Slovanska
knjižnica“ snopič 173—180. — Cena za nenaročnike K 3.20. P. ština 20 vin.

Guy de Maupassant:

Novele.

Prevel: Pastuškin. — „Salonska knjižnica“ št. XII. — Cena K 3.
Poština 20 vin.

Naroča se v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

(Gozdna balada).

Baron je zašel med požrešne volkove,
ko jezdil na vrancu skozi gozd je hitro.
Od konja ostale so same podkove,
od lovec pa čelji prav celi „Oho“,
pse drugo požrle so lučne zverine,
po čeljih zamun so pretakale sline.

„OHO“
J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Lepa prilika za peke.

Hiša v Lescah na Gorenjskem s
popolnoma opravljeno pekarijo

se proda takoj

ali odda v najem

pod zelo ugodnimi pogoji.

Pekarija je brez konkurence.

Hiša je krita z opeko in ima
vodovod. — Podrobnosti pri
lastniku I. Pretnerju, trgovcu
na Bledu.

SUKNO

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za sužno

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene.

Vzorci franko.

Več kvintalov
prav dobrega sena
odda

Andrej Horner
v Bovcu št. 137.

S sliko! Novost! S sliko!

Ravnokar je izšel
Zelo 3. snopič „VEČ LUČI“ Zelo
aktuelno! aktuelno

Halleyev komet

ali

Ne bo nas še konec 19. maja 1910!

Cena 30 vin., s poštnino 40 vin.

Dobiva se v vseh knjigarnah in trafikah
kakor tudi v založni tiskarni Iv. Pr. Lampreta
v Kranju.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bivši asistent na
c. kr. kliniki genealogije in ostrike
v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. predpoldne in od
3.—4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa štev. 6.

(blizu lekarne Kürne).

„Hercules“

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti
in stanu, katere niso na dan upisa mlajše
od 15. ter starejše od 80. leta.

Vsako zamore zavarovati sebe v korist
drugega, oziroma tretjo osebo v lastno ko-
rist in to brez vsakega zdravniškega pregleda.

Vsa pojasnila daje:

Glavno ravnateljstvo podporne zadrage
„HERCULES“ na Reki.

Zastonj in poštnine prosto se razpošilja:

Domača knjižnica

Seznam izbranih, najboljših del slo-
venske literature in svetovne lite-
rature v dobrih prevodih.

4g. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigarna v Ljubljani.

Zastonj in poštnine prosto pošljamo na zahtevo

cenik slovenskih knjig in muzikalij.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na obnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Redni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.— — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.